

«Γιατί
ανεβαίνουν
ακόμα
τα νοίκια;»

σελ.4

1

Περιοδική Έκδοση από την
Συνέλευση Ενάντια στον Εκβιασμό
του Ενοικίου

Μάρτιος 2021

Πρόγραμμα
ESTIA II

σελ.8

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΩΝ

Χρυσή Βίζα
Non-dom

σελ.2

Είμαστε μια συνέλευση η οποία αγωνίζεται για τα δικαιώματα των ενοικιαστών/στριων. Σκοπός μας είναι να αναδείξουμε τα καθημερινά προβλήματά και τους τρόπους ώστε να τα ξεπεράσουμε συλλογικά-αλληλέγγυα-διεκδικητικά. Η συνέλευση λειτουργεί αυτοοργανωμένα κι αντιεμπορευματικά. Δεν υποστηρίζεται από ΜΚΟ, κόμματα ή κυβερνητικούς θεσμούς και χρηματοδοτούμαστε αποκλειστικά από τις συνεισφορές των μελών μας.

Website: unrealestate.noblogs.org

Facebook: @UnrealEstateAthens

Twitter: @unrealestate_gr

E-mail: unrealestate@riseup.net

Έρευνα
για τα
Νοίκια

σελ.2

Λόφος
Στρέφη

σελ.6

Ιδιωτικό
Χρέος

σελ.3

Χρυσή Βίζα, Non-dom και ψηφιακοί νομάδες

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε εξαιρετικά δυσμενή κατάσταση και το υπουργείο οικονομικών κάνει προσπάθειες ώστε να σώσει ό,τι σώζεται. Με τα lockdown να συνεχίζονται και τις προβλέψεις για το 2021 συνεχώς να αναθεωρούνται προς το χειρότερο σενάριο, η εξάρτηση της από οικονομικές δυνάμεις του εξωτερικού είναι φάρμακο και φαρμάκι ταυτόχρονα.

Για το επιτελείο του Υπουργείου Οικονομικών το στοίχημα είναι οι επιπτώσεις της πανδημίας να μην επηρεάσουν τις αποτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών και τα επενδυτικά σχέδια των εταιρειών επενδύσεων ακινήτων (ΑΕΕΑΠ). Η νέα γενιά κόκκινων δανείων απειλεί εκ νέου το τραπεζικό σύστημα και οι μειώσεις τιμών στην κτηματαγορά θα επιβαρύνουν τους ισολογισμούς των τραπεζών.

Από την άλλη, δεν είναι λίγοι αυτοί που θεωρούν πως σύντομα θα αποτυπωθούν και στο εγχώριο real estate το λεγόμενο «Amazon Effect», δηλαδή της συνεχούς ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου σε βάρος του λιανεμπορίου. Η στροφή του επενδυτικού ενδιαφέροντος από τα εμπορικά καταστήματα στα logistics, και από τα γραφεία στην κατοικία (τηλεργασία) ανατρέπουν τον επενδυτικό σχεδιασμό των εταιρειών.

Ο κλάδος των ακινήτων είναι αλληλένδετος με την οικονομία της χώρας, με τον τουρισμό να αποτελεί το μεγαλύτερο αρωγό επενδύσεων στο real estate. Η μικρή εγχώρια ζήτηση, αποτέλεσμα των μνημονιακών χρόνων, και το αδύναμο τραπεζικό σύστημα, εξάρτησε την ελληνική οικονομία ακόμη περισσότερο από τις άμεσες ξένες επενδύσεις, η οποία μακροοικονομική πολιτική εισαγωγής πόρων αποτελεί άλλωστε ιστορική ιδιοτυπία του ελληνικού κράτους από σύστασής του.

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε εξαιρετικά δυσμενή κατάσταση και το υπουργείο οικονομικών

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΑΕΕΑΠ)		
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ (σε χιλ. ευρώ)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΞΑΜΗΝΟ
PRODEA	2.018.406	+5,33%
TRASTOR	129.447	-21,82%
ICI	68.250	-19,25%
BRIQ	57.581	-25,46%

Εικόνα: Οι αποτιμήσεις των εισηγμένων στο Χ.Α. επενδυτικών εταιρειών είναι ένας δείκτης, αν και συμπαρασύρεται από το γενικότερο αρνητικό κλίμα. Αύγουστος 2020. Πηγή: euro2day.gr

Τα τελευταία χρόνια το πρόγραμμα Χρυσή Βίζα αποτέλεσε το βασικό όχημα για προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό. Ενισχυτικά σε αυτό αποτέλεσε η πρόσφατη θεσμοθέτηση του φορολογικού καθεστώτος Non-Dom που με κίνητρο τη φοροαπαλλαγή ενθαρρύνει κατοίκους εξωτερικού να μεταφέρουν την φορολογική τους έδρα στην Ελλάδα, αρκεί να πραγματοποιήσουν επενδύσεις ύψους 500.000 ευρώ (ακίνητα, μετοχές κλπ.). Σύντομα επεκτάθηκε σε συνταξιούχους, ενώ απ' το Γενάρη του 2021 συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων, γνωστοί ως «ψηφιακοί νομάδες».

Ωστόσο, οι «χρυσές βίζες» που εκδόθηκαν το 2020 μειώθηκαν κατά 88,5% σε σχέση με 2019 και ισραηλιτικά funds με κεφάλαια από το εξωτερικό που έχουν επενδύσει πολλά εκατομμύρια ευρώ στο κέντρο της Αθήνας, έχουν παγώσει τον προγραμματισμό τους για το 2021.

Το στοίχημα είναι αν η ελληνική κτηματαγορά θα καταφέρει να προσελκύσει εκείνο το είδος των αγοραστών που απαιτεί η εποχή. Το βλέμμα της ελληνικής οικονομίας για άλλη μία φορά είναι στραμμένο προς τα έξω.

Στεγαστική επισφάλεια: το 40% των ενοικιαστ(ρι)ών ανησυχεί για το μέλλον του

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, κατά τη διάρκεια του ξεσπάσματος της πανδημίας του COVID19, πραγματοποιήσαμε διαδικτυακά δύο εργατικές έρευνες για να μπορέσουμε να εκτιμήσουμε καλύτερα την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε ως ενοικιαστές και ενοικιαστές. Προς το παρόν επεξεργαζόμαστε τα δεδομένα που προέκυψαν από τις απαντήσεις στις έρευνες, στις οποίες συμμετείχαν συνολικά περίπου 1000 άτομα. Ορίστε όμως μια γεύση από τις απαντήσεις που λάβαμε.

1 Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζεις με το σπίτι σου;

Μόλις 8% των ερωτηθέντων απάντησε ότι δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα με το σπίτι του.

Ο Ιταλός κοινωνιολόγος Μαουρίτσιο Λατσαράτο είχε πει ότι «το χρέος είναι η συνέχιση του πολέμου με άλλα μέσα». Η παράφραση του διάσημου αφορισμού του Κλαούζεβιτς («ο πόλεμος δεν είναι παρά συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα») μας καλεί να δούμε το χρέος πέρα από την οικονομική-λογιστική του διάσταση· με άλλα λόγια ότι είναι ένα πολιτικό και όχι οικονομικό ζήτημα. Αυτό που για τον Λατσαράτο αποτελεί τη συνθήκη του χρεωμένου ανθρώπου (Homo debitor) είναι το γεγονός ότι στη νεοφιλελεύθερη μορφή το άτομο πρέπει να λειτουργεί με ψιξίδα τον ωφελιμισμό και την ιδιοτέλεια. Η πίστωση και η οφειλή αποτελεί τεχνική διακυβέρνησης. Και όταν το χρέος δημιουργείται ακριβώς για να μην είναι εξοφλήσιμο, όταν παράγει τόκους και μερίσματα στο διηνεκές, τότε η σχέση του «σε κάνω να ζεις, σε αφήνω να πεθάνεις» γίνεται μια σχέση εξουσίας. Και ως μέθοδος διακυβέρνησης, η πλέον αποτελεσματική.

ΣΕ ΚΑΝΩ ΝΑ ΖΕΙΣ, ΣΕ ΑΦΗΝΩ ΝΑ ΠΕΘΑΝΕΙΣ.

Αν και πολύ λόγος γίνεται από το 2009 και μετά για τη βιωσιμότητα του χρέους του ελληνικού δημοσίου, η αλήθεια είναι ότι η πραγματική βόμβα στην καρδιά της ελληνικής οικονομίας αποτελεί το ιδιωτικό. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας για το 2020, το συνολικό ιδιωτικό χρέος (δάνεια και ομολογίες) ανέρχεται σε 315

δισ. ευρώ ή στο 184% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ το 2009 έφτανε στο 81%. Σήμερα ο όγκος των ληξιπρόθεσμων οφειλών (τα κόκκινα δάνεια) αγγίζει τα 234 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 106 δισ. αφορούν την εφορία, τα 92 δισ. ευρώ τις τράπεζες και τα 36 δισ. ευρώ τα ασφαλιστικά ταμεία.

Η ελληνική διαχείριση της παγκόσμια κρίσης του 2008 μετέτρεψε το δημόσιο χρέος σε ιδιωτικό. Η σημερινή διαχείριση της πανδημίας αξιοποιείται για να συνεχίσει και να επιταχύνει συγκεκριμένες πολιτικές εντός του νεοφιλελεύθερου τοπίου οι οποίες ήδη εφαρμόζονται. Η τερατώδης μεγέθυνση του ιδιωτικού χρέους ως προς το ΑΕΠ που συντελείται τους τελευταίους μήνες δεν αποτελεί αποτέλεσμα της κρίσης του κορωνοϊού, αλλά σκοπός εντός των αποτελεσμάτων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Κάθε καπιταλιστική αναδιάρθρωση είναι μια δημιουργική καταστροφή. Η «νέα γενιά» ιδιωτικού χρέους για το 2021 υπερβαίνει τα 20 δισ. ευρώ. Τα 5,5 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης της Ε.Ε. αν δεν συνοδευτούν από αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, τότε απλά θα πέσουν στον πάτο ενός τρύπιου βαρελιού. Ουδείς φαίνεται να εκπλήσσεται από το γεγονός ότι κάτι τέτοιο θα συμβεί. Κερδισμένοι θα βγουν μονάχα όσοι

εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες του πολύ φθηνού χρήματος, απόρροια της πολιτικής των μεγάλων κεντρικών τραπεζών να δανείζουν με σχεδόν μηδενικά επιτόκια. Για τους χαμένους, υπάρχει η επιλογή της «δεύτερης ευκαιρίας», δηλαδή της πτώχευσης.

Η ανακύκλωση κεφαλαίου είναι μια απαραίτητη διαδικασία της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Ειδικά τα τελευταία 50 χρόνια τα οποία έχουν στιγματιστεί από τις σπεκουλαδόρες πολιτικές μοχλεύσεων υψηλού ρίσκου και τις τεράστιες συγκεντρώσεις χρέους, οι καπιταλιστικές κρίσεις είναι όλο και πιο συχνές, όλο και πιο βίαιες. Οι ανάγκες ώστε οι δι-

αδικασίες πτώχευσης να εκτελούνται όσο πιο γρήγορα και

απλά, εκφράζει το καπιταλιστικό «κοινό αίσθημα» για συχνή και άμεση ανακύκλωση του λιμνάζοντος πιστωτικού κεφαλαίου.

ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΣ-ΤΟΥ-ΕΑΥΤΟΥ

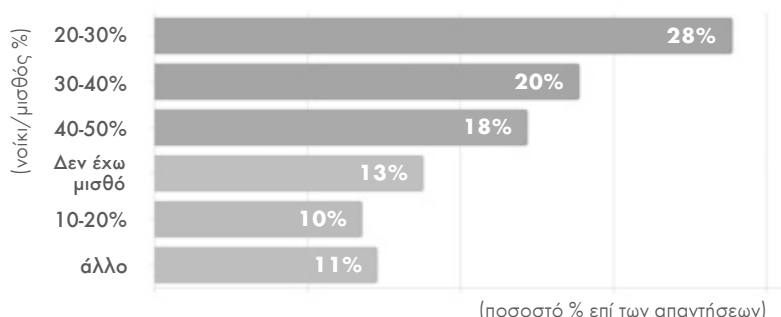
Ο νέος πτωχευτικός κώδικας που ψηφίστηκε με διαδικασία εξπρές τον περασμένο Οκτώβρη απλοποιεί τις διαδικασίες προκειμένου τα περιουσιακά στοιχεία των οφειλετών να ρευστοποιούνται ταχύτατα. Η σημαντικότερη αλλαγή που φέρνει είναι το γεγονός ότι υποκείμενο πτώχευσης γίνεται όχι μόνο όποιος έχει εμπορική ιδιότητα, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα, αλλά κάθε φυσικό ή νομικό πρό-

σωπο ανεξαρτήτως αν είναι επιχειρήση, μισθωτός, συνταξιούχος ή άνεργος. Σε αυτό το πλαίσιο, ο καθένας θα μπορεί να πτωχεύσει με την ταυτόχρονη απώλεια και ρευστοποίηση του συνόλου της περιουσίας του.

Στην πτωχευτική περιουσία εντάσσεται όλη η ακίνητη περιουσία (για πρώτη φορά και η «πρώτη» κατοικία), ενώ περιλαμβάνεται ακόμα και μέρος του μισθού που «υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης». Μέχρι τώρα ο μισθός ήταν ακατάσχετος για χρέη προς ιδιώτες. Πλέον, με το νέο πτωχευτικό πλαίσιο, ακόμα κι ο βασικός μισθός των 558 ευρώ θεωρείται περιουσία προς κατάσχεση και οι νεοπτωχευμένοι λαμβάνονται υπόψιν ως αποτυχημένοι επιχειρηματίες-του-εαυτού τους. Το άτομο πλέον έχει δικαίωμα στη δεύτερη ευκαιρία μέσα από ένα νέο κύκλο πίστωσης-χρέους.

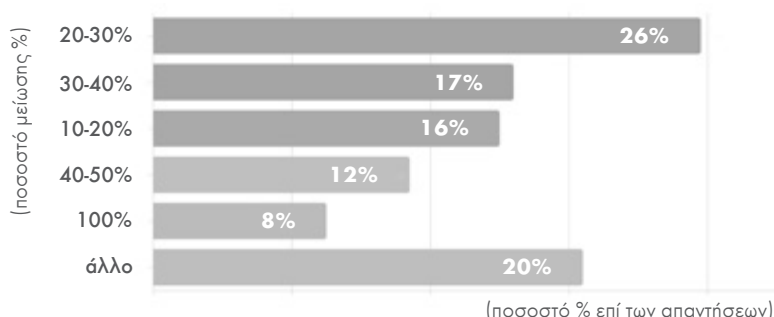
Ποιος από τους κλασικούς οικονομολόγους του 18ου αιώνα θα το περίμενε ότι η καπιταλιστική συσσώρευση κεφαλαίου θα κατέληγε να είναι μια απίθανη συσσώρευση χρέους;

2. Σε ποιο ποσοστό του μισθού σου αναλογεί το νοίκι;

Οι περισσότεροι/ες από εμάς σπαταλάμε ένα μεγάλο ποσοστό του εισοδήματός μας (20% - 50%) για το νοίκι.

3. Αν έχει μειωθεί το εισόδημα σου τους τελευταίους 8 μήνες κατά πόσο έχει μειωθεί;

Πολλές από εμάς έχουν δει τους τελευταίους 8 μήνες τα εισοδήματά τους να μειώνονται κατά ένα σεβαστό ποσοστό.

Γιατί ανεβαίνουν ακόμα τα νοίκια;

Μια δοκιμασία που θυμίζει τη συνέντευξη που περνά κάποιος/α ψάχνοντας για δουλειά μοιάζει πλέον η ανεύρεση ενοικιαζόμενης κατοικίας σε λογική τιμή. Η έλλειψη φτηνών σπιτιών έχει ανοίξει την όρεξη στους ιδιοκτήτες, οι οποίοι φτάνουν στο σημείο να ζητάνε πέρα από την εγγύηση πολλών μηνών μπροστά, το εκκαθαριστικό της εφορίας, τη σύμβαση εργασίας, βιογραφικό και τηλεφωνα συγγενών.

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία του spitogatos.gr τα σπίτια προς ενοίκιαση στην Αττική που αναρτώνται στις αγγελίες, στην πλειοψηφία των περιοχών έχουν αυξημένες τιμές σε σχέση με πέρυσι. Συ-

Τιμές κατοικιών προς ενοίκιαση

Περιοχή	Δ' τρίμηνο 2020 (€/τμ)	Δ' τρίμηνο 2019 (€/τμ)	Μεταβολή %
Ελλάδα - επικράτεια	7,33	7,13	2,80%
Κέντρο Αθήνας	8,89	9,33	-4,70%
Αθήνα - Βόρεια Προάστια	8,57	8,33	2,90%
Αθήνα - Νότια Προάστια	10,00	10,53	-5,00%
Αθήνα - Δυτικά Προάστια	6,67	6,05	10,20%
Αθήνα - Ανατολικά Προάστια	6,41	5,88	9,00%
Πειραιάς	7,40	7,67	-3,50%
Προάστια Πειραιά	6,18	6,09	1,50%
Υπόλοιπο Αττικής	6,43	6,43	0,00%

γκεκριμένα στο 71,8% των περιοχών της Αττικής παρατηρούμε αύξηση, μειώθηκαν στο 23,9% των περιοχών και έμειναν σταθερές στο 4,3%.

Για τις γειτονίες του κέντρου της Αθήνας οι τιμές κρατήθηκαν σταθερές ή σημείωσαν μικρή πτώση (περίπου στο -3,5%), ενώ στις ακριβότερες τουριστικές περιοχές του κέντρου σημειώθηκαν μικρές μειώσεις οι οποίες δεν ξεπέρασαν το -10%. (Ιστορικό Κέντρο -7%, Μετς-Καλλιμάρμαρο -9%, Πετράλωνα -7,6%).

Η προσωρινή μείωση-ρύθμιση κατά 40% των ενοικιαστών/στριων που απασχολούνται σε πληττόμενες επιχειρήσεις, αποτελεί έναν βασικό παράγοντα διατήρησης των τιμών ενοικίασης σε υψηλά επίπεδα. Ωστόσο, το μέτρο αυτό ακριβώς επειδή είναι προσωρινό δεν αρκεί για να εξηγήσει τις υψηλές τιμές των αγγελιών. Η απάντηση βρίσκεται στα δομικά χαρακτηριστικά της αγοράς μισθωμάτων και στα δεδομένα που διαμορφώθηκαν μεταξύ 2018-2020 με κυριότερη παράμετρο τη βραχυχρόνια μίσθωση.

Όσοι ιδιοκτήτες ή airbnb hosts δεν επέλεξαν να κρατήσουν τα σπίτια κλειστά περιμένοντας την τουριστική σεζόν του 2021 για να ρεφάρουν για τις απώλειες της περσινής, οι τιμές των ανακαινισμένων και πλήρως επιπλωμένων πρώην-airbnb σπιτιών προσφέρονται σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές, διατηρώντας την μέση τιμή ενοικίασης για το κέντρο της Αθήνας στα 9 ευρώ/τ.μ.

Ρυθμιστικό ρόλο στην εξέλιξη των τιμών και της διαθεσιμότητας συνεχίζουν να παίζουν τα μεσιτικά γραφεία τα οποία με τη μέθοδο των προσυμφώνων κρατούν δεσμευμένα τα σπίτια που αναλαμβάνουν, διατηρώντας τις τιμές υψηλά. Παράλληλα, ο μεγάλος όγκος των ακινήτων τα οποία είναι εγγυήσεις τραπεζών, εφορίας και άλλων φορέων ή ιδιωτών

για χρέη συνεχίζουν να απουσιάζουν από μια ήδη ελλειμματική αγορά.

Η αύξηση των τιμών, πέραν των άλλων, αποδίδεται στην αύξηση της ζήτησης για ενοικιάσεις λόγω του μικρού ενδιαφέροντος για αγορά κατοικίας, τάση η οποία κυριάρχησε τα χρόνια της κρίσης λόγω της μείωσης των στεγαστικών δανείων. Ωστόσο, τους τελευταίους μήνες, λόγω της τηλεργασίας, βλέπουμε μια στροφή των υποψηφίων ενοικιαστών σε παλαιότερα ακίνητα του κέντρου, τα οποία ως πιο προσίτα διαθέτουν μεγαλύτερη επιφάνεια, εξυπηρετώντας καλύτερα τις αυξημένες ανάγκες για απασχόληση από απόσταση.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΧΩΛΑΙΝΕΙ, Η ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΚΡΑΤΑ

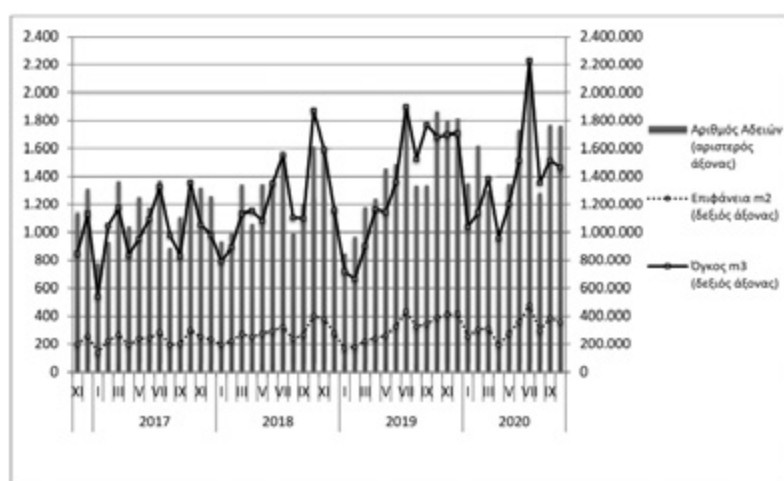
Παρά την επιδείνωση των θεμελιωδών μεγεθών της οικονομίας λόγω των περιοριστικών μέτρων της COVID-19 και τη συρρίκνωση των ξένων επενδύσεων, η άνοδος των τιμών ακινήτων συνεχίζεται. Ενδεικτικά, το 2020 εκδόθηκαν μόλις 403 άδειες διαμονής μέσω της «Χρυσής Βίζας», η οποία κατέγραψε κατακόρυφη πτώση 88,5%, ωστόσο για το σύνολο του 2020 οι τιμές των διαμερισμάτων αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 4,2% έναντι 7,2% του 2019 (ΤτΕ, 9/2/2021).

Ενισχυτικά στις αυξήσεις λειτουργεί η ανάπτυξη του κατασκευαστικού κλάδου ο οποίος σημείωσε αύξηση 16,6% ακολουθώντας τη δυναμική που αναπτύχθηκε τα τελευταία δύο χρόνια, με κυριότερη αυτή των ανακαινίσεων παλαιών διαμερισμάτων. Ισχυρό κίνητρο για τους ιδιοκτήτες η έκπτωση φόρου κατά 40% και το πρόγραμμα «Εξοικονομώ-Αυτονομώ», το οποίο επιδοτεί την ενεργειακή αναβάθμιση από 60% έως 90%, ανεξαρτήτως εισοδηματικού κριτηρίου. Το πρόγραμμα «τρέχει» με καύσιμο το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η πρόσφατη αναστολή ΦΠΑ 24% για νέες άδειες, έπειτα από μια δεκαετία πτώσης και στασιμότητας αναθέρμανε την οικοδομική δραστηριότητα μέσα στο 2020 (ΕΛΣΤΑΤ, 18/10/2020), η οποία όμως αν δεν αυξηθούν οι πωλήσεις αναλογικά τους επόμενους μήνες, αναμένεται πως θα ξαναπαγώσει. Ήδη τα στοιχεία του Οκτωβρίου δείχνουν ότι δέχεται πιέσεις.

Η κτηματαγορά ακολουθεί την οικονομία και τα αποτελέσματα μιας

Γράφημα 3. Μηνιαία Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα (Νοέμβριος 2016 – Οκτώβριος 2020*)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου «Έρευνα οικοδομικής δραστηριότητας: Οκτώβριος 2020»

κρίσης εμφανίζονται με χρονική καθυστέρηση στην πρώτη. Όταν δε μια κρίση προκαλείται από την αγορά ακινήτων, όπως συνέβη το 2008, και οι επιπτώσεις της μεταφέρονται στην οικονομία, τότε η κρίση αυτή μπορεί να αποκτήσει συστημικά χρηματοπιστωτικά χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η ύφεση για το 2020 διαμορφώθηκε στο -8,2% και αν δε συνοδευτεί από επίσιο ρυθμό ανάπτυξης άνω του 2% περίπου, τότε σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ το ΑΕΠ θα επανέλθει στα προ-κορωνοϊού επίπεδα σε 15 χρόνια καθιστώντας τον κίνδυνο αλυσιδωτών αντιδράσεων μεγάλο.

Οι επιπτώσεις στην αγορά ακινήτων θεωρούνται αναπόφευκτες. Για την ελληνική περίπτωση, εκτιμούμε ότι το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον είναι αυτό που θα παίξει τον καθοριστικό ρόλο για την πορεία της εγχώριας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η διατήρηση του ενδιαφέροντος στην κατοικία αποτελεί συνέπεια της κρίσης, όχι όμως μόνο λόγω της τηλεργασίας και του «μένουμε σπίτι» που υιοθετήθηκε τον τελευταίο χρόνο από τις κυβερνήσεις διεθνώς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, στην Ε.Ε. των 27, οι τιμές των κατοικιών στο γ' τρίμηνο του 2020 παρουσίασαν επίσημα αύξηση κατά 5,2%. Για την Ελλάδα η αύξηση διαμορφώθηκε στο 3,2% (Τράπεζα της Ελλάδος, 20/01/2021), ενώ για το σύνολο του 2020 αυξήθηκαν κατά 4,2%, έναντι 7,2% του 2019.

Η ιστορία του 20ου αιώνα έχει δείξει πως η οικοδομή μπορεί να αποτελέσει την κύρια ατμομηχανή για την ανάκαμψη της οικονομίας μετά από μεγάλες κρίσεις. Στη σημερινή «πολεμική» συνθήκη οι τάσεις ανάπτυξης του real estate είναι ήδη εμφανείς. Στο δ' τρίμηνο του 2020 η αγορά κατοικιών απασχόλησε τους επενδυτές στις ΗΠΑ οι οποίοι είδαν τα ιστορικά χαμηλά επιτόκια δανεισμού των τραπεζών ως ευκαιρία για τοποθέτηση κεφαλαίων στα ακίνητα.

Φυσικά, η μακροπρόθεσμη προοπτική στον τομέα των ακινήτων εξαρτάται απ' την ικανότητα της κάθε χώρας να διαχειριστεί τις επιπτώσεις της πανδημίας του COVID-19. Στην Ελλάδα, η ύφεση -8,2% το 2020 την καθιστά στην τρίτη χειρότερη θέση της ευρωζώνης. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2020 η μείωση του τουρισμού και των εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες κατά 76,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 δημιούργησε μια τεράστια δημοσιονομική τρύπα ελλείμματος στο -7,5%. Η Ελλάδα ως τουριστική χώρα ήταν αναμενόμενο να δεχτεί ισχυρό πλήγμα από τις αποφάσεις των άλλων χωρών για περιορισμό των διεθνών ταξιδιών.

Ο κατασκευαστικός και οικοδομικός κλάδος προσδοκά σε μια επεν-

δυτική άνοιξη αντίστοιχη της περιόδου που προηγήθηκε των Ολυμπιακών Αγώνων. Τα κεφάλαια θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε. (Next Generation EU), το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 και ιδιωτικά κεφάλαια με τη συμβολή χρηματοδοτικών εργαλείων από τον τραπεζικό κλάδο σε Ελλάδα και Ευρώπη. Τα έργα για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων βρίσκονται στο επίκεντρο, θεωρούμενα ως μια από τις βασικές πηγές της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, προσβλέποντας στη κινητοποίηση κεφαλαίων συνολικά της τάξης των 110 δις. ευρώ ετησίως (Ρουσάνογλου, Καθημερινή 23/6/2020).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Για την ώρα δεν υπάρχουν σχετικές αποφάσεις για το μέγεθος και τη χρονική διάρκεια του Next Generation EU. Επίσης, αναμένουμε να δούμε πως η εξέλιξη της πανδημίας και η ενδεχόμενη επιστροφή του τουρισμού -και άρα η επαναφορά κατοικιών βραχυχρόνιας μίσθωσης- θα επηρεάσει περαιτέρω την αγορά. Ωστόσο, η πρόσφατη ιστορία της κρίσης μας διδάσκει ότι οι σημερινές οικονομικές επιπτώσεις μπορούν να οδηγήσουν σε αποσταθεροποίηση του χρηματοοικονομικού τομέα. Στην ελληνική οικονομία κρύβεται μια βόμβα ιδιωτικού χρέους αξίας 315 δις. ευρώ ή στο 184% του ΑΕΠ της χώρας.

Το 2021 θα είναι μια παράξενη χρονιά. Διακυρνημένος όρος των δυτικών κρατών για άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών παραμένει η προοπτική των εμβολιασμών. Ωστόσο, αυτή είναι εξαιρετικά περιορισμένη, ειδικά μετά την απόσυρση του εμβολίου της Astra Zeneca από μια σειρά ευρωπαϊκών χωρών (μόνο 3% του πληθυσμού για την Ε.Ε. έχει ήδη εμβολιαστεί) και τα αστυνομικά μέτρα επιτήρησης της κοινωνικής αποστασιοποίησης συνιστούν την υγειονομική πολιτική του ελληνικού κράτους. Ο τουρισμός το φετινό καλοκαίρι, που αποτελεί και την κρισιμότερη παράμετρο για την άμεση ανάκαμψη της οικονομίας, βρίσκεται στην κόψη του ξυραφιού. Η πρώιμη τουριστική σεζόν του Απριλίου-Μαΐου θεωρείται ήδη χαμένη. Καθόσον η πιθανότητα η παρούσα οικονομική κρίση να μετατραπεί σε κρίση χρέους και ρευστότητας μεγαλώνει, μια τέτοια εξέλιξη μόνο καταστροφική θα είναι για την εύθραυστη κατάσταση των ενοικιαστών και των αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων.

Οι ενοικιαστές και ενοικιάστριες βρίσκονται απέναντι στη δίδυμη απειλή μιας καταστροφικής κρίσης χρέους μεγαλύτερης από αυτήν της τελευταίας δεκαετίας και μιας αδηφάγας ανάπτυξης του real estate στα χνάρια των τελευταίων δύο ετών. Το αν και τι από τα δύο σενάρια θα επικρατήσει μικρή σημασία έχει για όσους βιώνουν μια διαρκή στεγαστική κρίση στην καρδιά των μητροπόλεων.

Εργασιακή επισφάλεια: Συντρίμια αφίνει πίσω του ο κορωνοϊός, απροστάτευτη η εργασία

Ζοφερά τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει έρευνα του Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ με τη δημοσίευση της επίσημης έκθεσης για την Οικονομία και την Απασχόληση του 2020. Η έκθεση κάνει λόγο για de facto κατάργηση του 8ώρου και δραματική αύξηση όσων ζουν με μισθούς κάτω από τα όρια της φτώχειας. Περισσότεροι από 100.000 εργαζόμενοι βρίσκονται εκτός εργασίας και ζουν με τα 534 ευρώ της αναστολής για πάνω από 3 μήνες. Αντίστοιχο

είναι το κλίμα που επικρατεί στο χώρο ύφεσης νέας εργασίας με τα αισθήματα του φόβου και της επισφάλειας να επικρατούν. Κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown περισσότερο από 30.000 άτομα σε θέσεις εκ περιτροπής και μερικής απασχόλησης έχασαν τη θέση εργασίας τους (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, Δελτίο Οικονομικών εξελίξεων 2020β). Μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου οι αντίστοιχες απολύσεις ξεπέρασαν τις προσλήψεις. Σύμφωνα με στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ η αύξηση της ευέλικτης απασχόλησης είναι ενδεικτική της επισφάλειας που επικρατεί στην αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, το β' τρίμηνο του 2020 το ποσοστό των εργαζομένων που έλαβαν από 0 έως 200 ευρώ ανήλθε από 1% στο 12% (ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, Δελτίο Οικονομικών εξελίξεων 2020γ).

Ακόμα και όταν η οικονομία θα αρχίσει να ανακάμπτει, η μερική και η εκ περιτροπής απασχόληση εκτιμάται ότι θα αυξηθεί ξανά ακολουθώντας το μοτίβο που καλλιεργήθηκε τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια της οποίας οι περισσότερες απ' τις μισές νέες θέσεις εργασίας ήταν ευέλικτης μορφής. Η άτυπη διάλυση της Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), οι «εικονικές» αναστολές, η μονομερής απόφαση για δουλειά όλο το μήνα ή 2 βδομάδες και εκ περιτροπής για τις υπόλοιπες μέρες, είναι κάποια απ' τα κίνητρα της κυβέρνησης για τη δημιουργία της «νέας γενιάς» επισφαλών θέσεων εργασίας.

Με την ανεργία στο 16% και το φόβο να κυριαρχεί, οι όλο και χειρότερες δουλειές, θα συνεχίσουν να αποκτούν την αίγλη της «χρυσής ευκαιρίας».

Αφίσες που κυκλοφόρησαν τον Μάρτιο του 2021 και κολλήθηκαν σε γειτονιές της Αθήνας

ΤΟΝ ΜΑΡΤΗ ΤΟ ΠΛΗΡΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΝΟΙΚΙ;
Κάν' το όπως τα αφεντικά!

Το κράτος προβλέπει για τις επιχειρήσεις που έκλεισαν με κρατική εντολή μέχρι τις 15/01, μείωση ενοικίου 80% για τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο. Ενώ για τον Μάρτιο τους το χαρίζει εντελώς. Επίσης, πρόκειται να θεσμοθετηθεί ένα πρόγραμμα κάλυψης πάγιων εξόδων (μισθοί, ενοίκιο, τραπεζικές υποχρεώσεις) για μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ποσοστό 70-90%. Παράλληλα, για τους ιδιοκτήτες των επαγγελματικών μισθώσεων, το κράτος θα καλύψει το 60% των ενοικίων τους. Κι όλα αυτά τα λεφτά φεύγουν από τη δική μας τσέπη. Γιατί όταν ακούμε «κρατικά λεφτά» είναι αυτά που μας παίρνει το κράτος καθημερινά μέσα από τη φορολογία και τις περικοπές. Οι ενώσεις και οι σύλλογοι των ιδιοκτητών και των αφεντικών οργανώνονται, διεκδικούν και επιβάλλουν τα συμφέροντά τους. Εμείς τι κάνουμε;

Ο αγώνας για την υπεράσπιση του λόφου του Στρέφη

Με fast-track διαδικασίες επιλέγει για άλλη μια φορά να κινηθεί ο δήμαρχος Κώστας Μπακογιάννης, αυτή τη φορά για την ανάπλαση του Λόφου του Στρέφη. Έτσι αν η «στο πόδι» πεζοδρόμηση της Πανεπιστημίου δικαιολογήθηκε επίσημα ως «έκτακτη κυκλοφοριακή ρύθμιση λόγω COVID-19», στην περίπτωση του Στρέφη αιτία της βιαστικής ανάθεσης του έργου είναι... η χρόνια εγκατάλειψη.

ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ ΚΙ ΕΣΥ ΕΝΑ... ΛΟΦΟ

Το δημοτικό πρόγραμμα «Υιοθέτησε τη πόλη σου», υπό την αιγίδα του οποίου η εταιρεία PRODEA Investments αποφάσισε να «υιοθετήσει» έναν ολόκληρο λόφο, πρόκειται για μια σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), που όπως τα αντίστοιχα προγράμματα νεοφιλελεύθερης κοπής, κοινωνικοποιεί τα κόστη και ιδιωτικοποιεί τα κέρδη.

Το έργο μελέτης και η πρόταση των εργασιών αναλαμβάνεται από μία επενδυτική εταιρεία η οποία κατέχει ακίνητα στην ίδια περιοχή και ίδιον όφελος από τα χαρακτηριστικά της ανάπλασης που προτείνει.

Η εταιρεία δεσμεύεται για χορηγία έως 1.000.000 ευρώ για τις μελέτες και κάποια τεχνικά έργα με απευθείας ανάθεση, ενώ σύμφωνα με τα επίσημα έγγραφα ο Δήμος θα χρηματοδοτήσει τα υπόλοιπα έργα τα οποία προτείνει. Ποιο είναι το ακριβές ποσό που τελικά θα χορηγηθεί και ποιο που θα επιβαρύνει τους δημότες, για την ώρα παραμένει άγνωστο.

Ως αντάλλαγμα της χορηγίας, η εταιρεία θα απαλλαχθεί από κάθε φόρο, δεν δεσμεύεται για διενέργεια δημόσιου διαγωνισμού, ενώ αντιθέτως υποχρεώνει το Δήμο ότι «θα μεριμνήσει τόσο κατά το κατασκευαστικό, όσο και μετά την αποπεράτωση του έργου για την ασφάλεια του και την επαρκή του αστυνόμευσή του, προς αποφυγή ζημιών/βανδαλισμών/καταστροφών και θα αποκαταστήσει αυτές σε περίπτωση επέλευσης τυχόν τέτοιων ζημιών» (Α.Π. 010421/14-01-21, σ. 5).

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Διαβάζοντας το τεχνικό κομμάτι των προτεινόμενων έργων καταλαβαίνουμε ότι στόχος είναι η συνολική ανάπλαση. Ωστόσο από την εμπειρία και την προσωπική μας επαφή γνωρίζουμε ότι αυτό που χρειάζεται ο λόφος είναι συντήρηση και κάποιες επισκευές. Γιατί όμως αυτή η

εμμονή με τη συνολική «αναβάθμιση της αρχιτεκτονικής τοπίου»;

Ο λόφος χρειάζεται επαναφύτεψη κάποιων δέντρων, η κοπή των οποίων έχει δημιουργήσει επικίνδυνα πρανή. Επίσης χρειάζεται ύδρευση, άρδευση, συχνό καθαρισμό, μικροεπισκευές στα σκαλάκια της Καλλιδρομίου, επισκευή των κρουστών πυρόσβεσης, καλύτερο φωτισμό στο γηπεδάκι και δημόσια τουαλέτα. Δε χρειάζεται κάγκελα, πύλες και φυλάκιο εισόδου, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, μεγαλύτερο αναψυκτήριο, «ανάδειξη της κορυφογραμμής» και όλα τα υπόλοιπα υπερκοστολογημένα φαραωνικά έργα που περιγράφονται στην πρόταση του 1.000.000 ευρώ.

Ειδικά όσον αφορά την «ανάδειξη της κορυφογραμμής», θα είναι έγκλημα αν η «ενίσχυσή της με διαστρωμάτωση νέου υλικού» (όπως αναφέρει η εταιρεία στην πρόταση) περιλαμβάνει το αγαπημένο υλικό εργολάβων, δημάρχων και ημέτερων, το τσιμέντο. Θέση μας είναι ότι το δασικό κομμάτι του Λόφου πρέπει να παραμείνει άγριο, όπως είναι σήμερα. Για τα έργα αυτά προβάλλεται ως πρόφαση η λεγόμενη «προσβασιμότητα» η οποία σε μια δασική έκταση σημαίνει περισσότερα υλικά, εργατώρες, έξοδα, υπερτιμολογήσεις και μασούλημα δημοτικών κονδυλίων. Είναι τεράστια κοροϊδία να εμφανίζεται η προσβασιμότητα στην κορυφή του λόφου ως ζητούμενο όταν μέχρι εκεί η πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα είναι ναρκοθετημένη. Λες και δεν ξέρουμε από το παράδειγμα του Λυκαβηττού πως η «προσβασιμότητα» που παρέχει το τιμέντωμα αφορά μόνο τους κυριλέδες που θα θελήσουν να κάνουν τη βόλτα τους (οι κυρίες με τα τακούνια και οι κύριοι με τα μοκασίνια) μετά το πανάκριβο δείπνο τους στα κυριλάδικα εστιατόρια στα πέριξ.

Η ΚΥΡΙΑΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΦΟΥ ΣΤΡΕΦΗ

Το έργο ανάπλασης του λόφου εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό του Μπακογιάννη για σύνδεση σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος στο κέντρο της πόλης και τη συνακόλουθη «αύξηση της αξίας γης και ιδιοκτησίας, αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας στις γειτνιάζουσες περιοχές κλπ.» Συγκεκριμένα, ο επίσημος στόχος είναι η σύνδεση των Μουσείων (Ακρόπολης, Αρχαιολογικό, Γουλιανδρή) μέσω ενός «Μεγάλου Περιπάτου» που περι-

λαμβάνει πεζοδρομήσεις και αναπλάσεις.

Σ' αυτό το πλαίσιο εξευγενισμού της περιοχής μέσω αναπλάσεων εντάσσεται η μονοδρόμηση της Τοσίτσα και η πεζοδρόμηση της Ζωσιμαδών στα Εξάρχεια, η οποία συνδέει το Αρχαιολογικό Μουσείο με το Στρέφν. Ωστόσο, το κύριο έργο που θα αλλάξει άρδιν το χαρακτήρα της περιοχής είναι η κατασκευή σταθμού ΜΕΤΡΟ στην πλατεία. Όπως προανήγγειλε στις 19/2 ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Κ. Καραμανλής οι πρόδρομες εργασίες θα ξεκινήσουν εντός τριμήνου, σπίνοντας ένα εργοτάξιο άνευ εργασιών με βάθος ολοκλήρωσης των έργων εντός επταετίας.

Η γεινίαση του λόφου με τα Εξάρχεια του επιφυλάσσει την ίδια μοίρα, δηλαδή να μετατραπεί αρχικά σε ένα εργοτάξιο, ώστε να καταλήξει σε εναλλακτικό διασκεδαστήριο για ξένους ή ντόπιους επισκέπτες αποστειρωμένο από κατοίκους και κοινωνικές/πολιτικές δραστηριότητες, γεμάτο κάμερες, μπάτσους, μπράβους και μαγαζιά. Ένα νέο Γκάζι! Άλλωστε μετά την ολοκληρωτική εγκαθίδρυση της αστυνομίας στα Εξάρχεια, το τέλος των καταλήψεων και της «εποχής των ταραχών», κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί πως αυτά που έμειναν αλώβητα τελικά ήταν τα μαγαζιά, οι πελάτες τους, τα αφεντικά και η εκμετάλλευση. Το εμπόρευμα νίκησε!

Όπως συμβαίνει με όλες τις χορηγίες, με πρόσχημα τη δωρεά παραδίδονται πολλά δικαιώματα κατά το σχεδιασμό στο χορηγό με αποτέλεσμα τα αρχιτεκτονικά σχέδια να εξυπηρετούν απολύτως τα επενδυτικά σχέδια του, εν προκειμένω της Prodea. Από το σύνολο του έργου πλήττονται κύρια και άμεσα οι ενοικια-

στές/στρίες της περιοχής, οι κατοικίες των οποίων θα μπου σε ένα νέο κύκλο αύξησης των τιμών. Επιπλέον, αν τα έργα προχωρήσουν, η αύξηση των περιφράξεων και της αστυνόμευσης, η τηλεπλήρωση και οι μπάρες/φυλάκιο εισόδου θα καταστήσουν το λόφο από έναν ανοιχτό και δημόσιο χώρο πρασίνου, σε μια αποστειρωμένη και επιτηρούμενη ζώνη κατανάλωσης.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η PRODEA

Η Prodea Investments είναι η μεγαλύτερη εγχώρια Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας. Πρόκειται για εταιρεία συνέχεια της αμαρτωλής ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ (θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας) με τις 22 ποινικές διώξεις εναντίον στελεχών της, ανάμεσά τους και ο πρώην πρόεδρος της, για το αδίκημα της απιστίας. Οι διωκόμενοι τη γλίτωσαν λόγω παραγραφής όταν η κυβέρνηση Μητσοτάκη πέρασε φωτογραφική Π.Ν.Π. εν μέσω πανδημίας.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΛΟΦΟΥ ΣΤΡΕΦΗ*

Στις 23 Γενάρη καλέστηκε η πρώτη ανοιχτή συνέλευση για την υπεράσπιση του Λόφου με τη συμμετοχή περίπου 150 ατόμων. Μετά από τη δεύτερη ακόμα μαζικότερη συνέλευση αποφασίστηκε αυτή να μετατραπεί σε μόνιμη και να δημιουργηθούν ομάδα δράσεων και ομάδα σχεδιασμού.

*Η Ανοιχτή Συνέλευση Λόφου Στρέφν πραγματοποιείται κάθε Σάββατο στις 15.00 στο θεατράκι του λόφου.

Ιστορίες
Ενοικιαστικής
Τρέλας:

ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑ

Υπάρχει ένας εύκολος τρόπος να βρεις σπίτι αυτή την περίοδο στην Αθήνα.

Ανοίγεις τις εφημερίδες και κοιτάς τη στήλη με τις κηδείες.

Κανονικά θα έπρεπε να έγραφαν κάτω από την αναγγελία θανάτου: «Την τάδε μέρα αποχαιρετούμε το αγαπημένο μας πατέρα και παππού στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα. 77 τη. με ανακαινισμένο μπάνιο. Δώρο κρεβάτι με αδιάβροχο στρώμα». Μακάβριο;

Πήρα την απόφαση τελικά και το έκανα. Πήγα στην κηδεία. Νέκρα, κυριολεκτικά, δε βρήκα κανέναν. Πλησίασα από πίσω τον κύριο για τα καντηλάκια. «Ξέρετε για το διαμέρισμα που νοικιάζεται;». Τι το 'πα; «Κάτι άτομα που κυκλοφορούν...», σκέφτηκα ότι θα μονολογεί.

Γυρνάει, με κοιτά στα μάτια με παρηγοριά και μου λέει:

- Κορίτσι μου, ο κυνισμός είναι το καταφύγιο των πεθαμένων.

Δεν έχεις κι άδικο, σκέφτομαι. Οκέυ. Κοιτάζω γύρω μου.

- Και η κηδεία; Γιατί δεν έγινε τελικά;

- Τί τα θες; Αναβλήθηκε γιατί το πτώμα δεν ήταν εκεί...

Στον Άγιο Παντελεήμονα, όταν χαιρετήσουμε τον μάταιο τούτο κόσμο, δε μας θάβουν. Τα κρατάμε τα σπίτια. Εμείς οι νεκροζώντανι. Σα φέρετρα κλειστά, κι εμείς μέσα.

ESTIA #2

ένα πρόγραμμα... οργανωμένης αστεγιάς

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2020 -Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες υπέγραψαν στην Αθήνα μια νέα συμφωνία χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προγράμματος στέγασης αιτούντων άσυλο ESTIA II.

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ESTIA II ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ

Η κυριότερη αλλαγή που φέρνει το νέο πρόγραμμα, ως συνέχεια του ESTIA I, έγκειται στον τρόπο κινητοποίησης των κονδυλίων. Έτσι, αντί οι αιτούντες (νομικά πρόσωπα Δήμων, Διεθνείς Οργανισμοί, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που εξειδικεύονται στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών) να λαμβάνουν τα χρήματα απευθείας απ' την Ύπατη Αρμοστεία, πλέον υποχρεούνται να απευθύνονται πρώτα στο Υπουργείο, μια κίνηση που λειτούργησε ως φίλτρο αποκλεισμού πολλών ΜΚΟ.

Η δεύτερη εξέλιξη αφορά την αλλαγή στον τρόπο χρηματοδότησης. Στο προηγούμενο πρόγραμμα η ΜΚΟ στέγασης λάμβανε τη χρηματοδότηση ανά διαμέρισμα. Πλέον οι αιτήσεις είναι ατομικές, που σημαίνει ότι τα άτομα που φιλοξενούνται πρέπει να έχουν περάσει από τη διαδικασία της καταγραφής. Για άτομα με στόχο τη δυτική Ευρώπη παραμονεύει ο κίνδυνος να κολλήσουν στην Ελλάδα, μιας και κάποιες χώρες ακολουθούν το πρωτόκολλο Δουβλίνο II και στέλνουν τους πρόσφυγες πίσω στην χώρα υποδοχής της Ε.Ε.,

δηλαδή εκεί που έδωσαν για πρώτη φορά τα αποτυπώματα τους. Με την υποχρεωτική καταγραφή ελέγχεται και η διάρκεια της στέγασης.

ΤΟ ΣΙΣΥΦΕΙΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Από τη στιγμή που ένας αναγνωρισμένος πρόσφυγας καταφέρει να πάρει το πολυπόθητο άσυλο, έχει ένα μήνα να ψάξει για καινούργιο σπίτι. Οι πρόσφυγες στην πρώτη τους γνωριμία με τον υδροκεφαλισμό του ελληνικού δημοσίου, παραπέμπονται στην εφορία για να αποκτήσουν ΑΦΜ και πρόσβαση στο taxinet. Πλέον, λόγω των μέτρων της COVID-19 μιλάμε για μια σχεδόν αδύνατη δοκιμασία, αφού για να κλείσεις online ραντεβού στην εφορία πρέπει να έχεις ήδη ΑΦΜ. Και για να πάρεις το ΑΦΜ πρέπει να κλείσεις ραντεβού.

Όποιος δεν έχει τρελαθεί μέχρι τότε, θα συμβεί στη συνέχεια... Εάν το άτομο καταφέρει να βρει έναν ιδιοκτήτη που δεν κάνει διακρίσεις στη βάση της καταγωγής, του φύλου, της σεξουαλικής προτίμησης κλπ., έρχεται η ώρα της προκαταβολής. Για να πάρει λεφτά από το αντίστοιχο πρόγραμμα στέγασης προσφύγων, το ΗΕΛΙΟΣ, πρέπει να έχει ήδη υπογράψει το συμβόλαιο του σπιτιού, πράγμα όμως αδύνατο δίχως ΑΦΜ!

Ο ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΚΟ

Οι περισσότερες ΜΚΟ που συμμετέχουν στο ESTIA II, δεν διαμαρτύρονται ενάντια στους νέους παράλογους κανόνες. Αντιθέτως, συνεχίζουν να κάνουν τη δουλειά τους και να συμμετέχουν στο κρατικό παιχνίδι, απλά ανασκώνοντας τους ώμους. Από τη φιλανθρωπική-χριστιανική Caritas που συμμετέχει στο πρόγραμμα με το 10% των σπιτιών, μέχρι την ΠΡΑΚΣΙΣ (17%) που τοποθετεί την αλληλεγγύη στις βασικές αρχές της, οι εμπλεκόμενες ΜΚΟ επαναδιατυπώνουν τις κρατικές πολιτικές θανάτου μιλώντας τη γλώσσα της ζωής.

Τους τελευταίους μήνες οι NOSTOS, ΑΡΣΙΣ, ΠΡΑΚΣΙΣ έχουν ξεκινήσει να διώχνουν τις πρώτες οικογένειες από τα σπίτια τους, ενώ η τελευταία μαζί με την ΑΡΣΙΣ δεν θα συμμετέχουν καθόλου στο καινούργιο πρόγραμμα (τα σπίτια θα τα αναλάβει η NOSTOS). Μια από τις αγαπημένες μεθόδους των ΜΚΟ πριν τις εξώσεις είναι να εμπαίζουν τους δικαιούχους, απειλώντας με διακοπή των χρημάτων του cashcard. Περιμένουμε να χάσουν χιλιάδες πρόσφυγες τα σπίτια τους τον Μάρτιο.

ΜΟΡΙΑ #2 - Η ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η κυβέρνηση φαίνεται πως έχει στόχο να κάνει «το βίο, αβίωτο» δεκάδων χιλιάδων προσφύγων και μεταναστών που βρίσκονται στη χώρα ή όσων προσπαθούν να μπουν για μια ελπίδα στη ζωή. Από τη σαδιστική αθλιότητα της νέας Μόριας (βλ. Καρά Τεπέ) μέχρι τα κέντρα κράτησης στις πόλεις, από τους πυροβολισμούς στον Έβρο μέχρι τα δολοφονικά rush-backs στο Αιγαίο, το ελληνικό κράτος διατρανώνει περήφανα και επίσημα πως είναι σε πόλεμο απέναντι σε αμάχους.

ΝΑ (ΞΑΝΑ)ΜΠΟΥΜΕ ΣΤΑ ΑΔΕΙΑ ΣΠΙΤΙΑ

Είναι παραπάνω από προφανές ότι το κράτος δεν κάνει τίποτα για να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες για όλους και όλες. Βρισκόμαστε σε μια κατάσταση όπου η ντόπια και πολυεθνική εργατική τάξη αναγκάζεται να στριμώχνεται σε άθλια σπίτια, εγκλωβισμένη και καθηλωμένη. Ταυτόχρονα, υπάρχουν χιλιάδες σπίτια που μένουν άδεια. Μπορεί να είναι παλιά ή καινούρια, ανακαινισμένα ή όχι, αλλά άδεια. Είναι ένας παραλογισμός να έχεις σε μια πόλη άδεια σπίτια και απ' έξω αστέγους. Είναι μικροαστισμός μέχρις απτίας να έχεις σπίτι άδειο και να περιμένεις (μέχρι τότε;) τους τουρίστες για να το ξαναβάλεις στην πλατφόρμα. Είναι παραλογισμός, μικροαστισμός και κρατικό έγκλημα.

Η ισότιμη εξασφάλιση αξιοπρεπής στέγης είναι απαραίτητος όρος κάθε χειραφετικής κίνησης, απαραίτητη προϋπόθεση μιας απελευθερωμένης κοινωνίας. Οι αγώνες ντόπιων και μεταναστών για αξιοπρεπή στέγαση είναι η υπενθύμιση των κοινών στόχων μας.

Στεκόμαστε δίπλα στο δίκτυο αλληλεγγύης ενάντια στις εξώσεις προσφύγων-μεταναστών του Solidarity with Migrants και Viktoria Solidarity.

Στις 30 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις στο πλαίσιο της πανελλαδικής ημέρας δράσεων αλληλεγγύης σε μετανάστ(ρι)ες

